184 Cehennem kelimesinin kökeni “Ge Hinnom” mu

İddia: Cehennem kelimesi Yahudilerin “Ge Hinnom” kelimesinden mi geçmiştir?

Cevap: Kuran’da Cehennem sadece bir isimle anılmaz, değişik isimlerle anlatılır. Cehennem ismi bunlardan sadece biridir. Bu isimler:

Cehennem: 77 ayette geçer. Allah’ın tutuşturduğu ateş demektir.[1]

İlgili Makaleler

- 242# Araf 179 – Bazı insanları cehennem için yarattık? 4 Haziran 2020

Cahîm: 26 ayette geçer, kat kat şiddetli ateş demektir. **Hz. İbrahîm’in atıldığı ateşe de (es-Saffât 37/97) Cahîm denmesi Kuran’ın ahirete ait kullandığı kavramların insanların bildikleri kavramlar üzerinden anlatıldığını gösterir (Bunu unutmayın).**

Hâviye: Yüksekten çukura düşmek manasındaki “hüviy”den türetilmiş bir isimdir.[2]

Hutame: Hatm kökünden türetilmiş bir kelimedir. Beş ayette geçer. Ufalamak, parçalamak, yapısını dağıtmak anlamına gelir.[3]

Lezâ: Derileri kavurup çıkaran alevli ateş anlamına gelir (Meâric 70/15-16). Sözlük anlamı halis, saf ateştir.[4]

Se‘îr: Onaltı ayette geçer. Tutuşturulmuş ateş manasına gelir.

Bunlardan hariç Kuran'da Cehennem'e **Sekar, Siccin, Nâr, Gayya** da denmiştir. Kuran'da Cehennem'in yedi kapısının olduğunun belirtilmesi ve tefsirlerde yedi ayrı cehennemin bulunduğunun anlatılması ve yukarıdaki ayetlerdeki farklı Cehennem tanımları Cehennem'in bir çeşit olmadığını gösterir. Daha önce Cehennem'in önce kırmızı ateş olduğu, yanmaya devam edince beyaz ateş olduğu yine yanmaya devam edince simsiyah gece gibi bir ateş olduğu hadisinin kara deliklerin oluşumunu mucize bir şekilde açıkladığını yazmıştım. Maddenin en yoğun hali olan ve bazı yıldızların son aşaması olan kara delikler bize maddenin hadiste bildirilen Cehennem'e dönüşeceğini gösteriyor. Bu cehennem bu evrendeki kara delikler mi olacak yoksa öteki evrendeki başka kara delikler mi olacak Allah bilir ama Cehennem'in bir şekli de kara delikler denilen siyah ateşli yıldızlar olacağı açık. Einstein'a göre zaman ışık hızında durur fakat kara delikler içinde zaman yok olur, zaman kavramı yoktur. Üzerinde düşünülmesi gereken bir konu.

Cehennem isminin kökeni:

Cehennem isminin kökeni konusunda farklı görüşler var. Bazı âlimler Arapça'dan geldiğini bazıları Farsça'dan bazıları ise İbranice'den Arapça'ya geçtiğini savunur.[5] İbranice'den Arapça'ya geçtiğini savunanlar "kihinnam" kelimesinden geldiğini veya suçluların atıldığı "Ge hinnom" kuyusundan anlam değiştirerek İbranicede kullanıldığını, oradan da Arapçaya geçtiğini belirtir.[6] Kökünün Arapça olduğunu kabul edenler ise, Cehennem kelimesinin Arapça "cehnam" kelimesinden alındığını "cehnam"ın ise "cehm"den türediğini belirtirler.[5]

Kuran, isimlendirmeleri Arapça bulunan kelimeler üzerinden yapar ve bu Cehennem kelimesi ister Arapça bir kelimeden türemiş olsun ister İbranice bir kelimeden türemiş olsun Arapça'ya daha önce yerleşmiş bir kelimedir ve insanların zihninde uyandırdığı manası bellidir ve Kuran insanların bildiği ve anladığı kelimeler ile Cehennem'i isimlendirmiştir. Bu kelimenin kökeninin Arapça'mı, Farsça'mı, İbranice'mi, Yunanca'mı olduğu önemli değil. Çünkü kelimeler diller arasında birbirlerine geçerler ve geçerken de farklı anlamlar yüklenirler. Bu Cehennem kelimesi veya İslam literatüründe geçen başka kelimelerin kökeni farklı bir kelime olsa da Arapların bu kelimeyi zaten kullanıyor olması ve bu kelimeye yüklediği anlam önemlidir. İslam öncesi Arap şiirlerinde de Cehennem kelimesi geçer. Yani Cehennem kelimesi ilk defa Kuran'ın Araplara öğrettiği bir kelime değildir, Arapça'da zaten vardır.

Cehennem konusunda da Arapların bildiği on kadar isimle veya insanların bildiği ikonla Cehennem tarif edilmiş ve bilinmeyen bir terim kullanılmamıştır. Bilinmeyen terimler kullanılması Kuran'ın üslubuna da aykırıdır. Kuran'a apaçık denmesinin sebebi de görmediğimiz gerçekleri bile bilinen kelimelerle anlatmasıdır.

KAYNAKLAR

1. *İbn Manzûr, "Chm", 2: 404.*
2. *İsfehânî, "Hvy", 849; İbn Manzûr, "Hvy", 15: 169.*
3. *İsfehânî, "Htm", 242.*
4. *İsfehânî, "Lzy", 740.*

5. Aynur, H.Ş., *Kur'ân'da Cehennem Kavramının Tefsîr Müdevvenatına Yansıması Üzerine Genel Bir Değerlendirme.* Amasya İlahiyat Dergisi, (12): p. 283-318.
6. *Ömer Faruk Harman, "Cehennem" (Dinler Tarihi), Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi (Ankara: TDV Yayınları, 1993), 7: 225.*